

Expertpanel - Gerrit Jan Logt: Stormy Weather

08-06-2011 09:01

Massaontslagen

De meeste grotere uitgeverijen hebben ingrijpende reorganisatierondes achter de rug, inclusief massaontslagen. Hier en daar is men nog wel bezig met reorganiseren en de organisatie verder stroomlijnen, maar de grootste klappen lijken reeds geïncasseerd c.q. uitgedeeld. Ook de kleinere uitgevers hebben zwaar weer achter de rug. Sommigen hebben tijdig hun steven gewend, anderen hebben averij opgelopen en een aantal is met man en muis vergaan. De zee geeft en de zee neemt. En de vis wordt nog immer duur betaald ...

Windstilte?

Is dit de stilte na de storm? Of is dit een tijdelijke windstilte, voorbode van misschien nog heftiger noodweer, ja van de Apocalyps? Of leven we momenteel misschien in het 'oog' van de orkaan, de bedrieglijk vredige stilte die alleen heerst precies in het midden van de storm, die even verderop nietsontziend en met vernietigende kracht doorraast?

Voor alle 3 deze visies valt wat te zeggen:

1. Stilte na de storm

Boeken, tijdschriften, kranten, gerenommeerde merken, wetenschappelijke journals en societies, schrijvers, bestsellers, boekhandelaren, tussenhandelaren en niet te vergeten Trouwe Lezers ... ze zullen allemaal blijven bestaan. Gewoon, omdat ze hun waarde hebben bewezen en omdat de geschiedenis bewijst dat er weliswaar steeds nieuwe media bovenop oude media komen, maar dat oude media altijd overleven en blijven bloeien. Evenals de bijbehorende functies, taken en verantwoordelijkheden. Dus ... laten we de zaken niet overdrijven.

2. Stilte voor de storm

Dat (visie 1) moge zo zijn, maar de veranderingen zijn fundamenteel, zowel technologisch als cultureel, economisch en mondiaal. In het westen groeit nu een generatie op die niet of nauwelijks leest, maar wel gamet en MSN-t; ze communiceren, denken, schrijven en leren radicaal anders dan hun ouders. Bovendien ontwikkelt de technologie zich steeds sneller en sneller. De media en uitgeverijwereld wordt op zijn kop gezet. Vind je de huidige ontwikkelingen al revolutionair? Het wordt allemaal nog veel gekker ... You ain't seen nothing yet!

3. Het oog van de orkaan

Terwijl de sector hier in Nederland enigszins op adem lijkt te komen, gaan de ontwikkelingen elders in razend tempo door. China, India, Brazilië zijn bezig om de macht in de wereld over te nemen. Innovatie vindt niet langer plaats binnen de uitgeverijsector, maar juist daar buiten: in de gaming-industrie, de online wereld van porno, poker en e-commerce, en bij tal van nieuwe startups die van buiten de gebaande paden de informatierevolutie aanjagen. Het is slechts een kwestie van tijd voordat we dit aan den lijve gaan ondervinden.

De werkelijkheid is complex en de toekomst onvoorspelbaar. Inderdaad, de zee geeft en de zee neemt. En de visserman? Die zal blijven uitvaren, altijd. Naast een rotsvast geloof en taaiheid heeft hij flexibiliteit nodig om te overleven. En vindingrijkheid, opportunisme, koopmanschap. Als je het zo bekijkt, dan zijn er historisch gezien bepaald slechtere thuishavens denkbaar dan juist ons eigen kikkerlandje om zulk zwaar stormweer te overleven